

MUTLU AŞK VARDIR

MUTLU HEKİM DE...

YAZI: Bora BİLGİN
drborabilgin@gmail.com

Ben mutlu bir hekimim. Bunun meslektaşlarım arasında Casa de Papel'i beğenmemek kadar infial uyandırıcı bir şey olduğunu bildiğimden genelde fikrimi kendime saklıyorum.

Ancak bugün izin verirseniz neden mutlu olduğumu açıklayayım:

27 yıllık hekimim. Bunun 5 yılı pratisyen, 5 yılı asistan, 17 yılı da Aile Hekimliği uzmanı olarak geçti. Pratisyenlik ve asistanlık dönemimde pek de mutlu sayılmazdım. Uzmanlıkla birlikte bilgim-görgüm artıp, yaptığım işe daha hâkim olup, hastalarındaki belirgin iyileşmeyi gördükçe mutluluğum biraz arttı. Ancak mesleğime Karaburun'daki bir sağlık ocağında yazlıkçılar için geçici görevle çalışırken âşık oldum.

O zamana kadar hep odada bir hemşire ile çalışır ve hastalarla fazla sohbet etmezdim. Asistanlık dönemimde Dâhiliye polikliniğinde duş perdesi ile ayrılmış duş kabini büyüklüğünde baklarda hasta ile baş başa kalırdık, ama onun için oturacak yer, benim için üzerinde yazacak masa yoktu. Muayene masasının üzeri istek kâğıtları ile doluydu.

Genç meslektaşlarım o günleri bilemeyebilirler, ama çok uzak değil 20 yıl önce eğitim hastanelerinin durumu buydu. Bu poliklinikte yaptığımız

şey, hastaların yakınmalarını dinleyip tahlil istemektir. Hasta tahlillerini tamamlayıp geri geldiğinde başka tahliller istiyorduk, ta ki hasta bizden umudu kesip gelmeyi kesene ya da kendiliğinden iyileşene dek. Acil servise indiğimizde de kıdemlilerin ilk dersi 'Buradaki ilk amacımızın, ne olursa olsun hastayı bizim kliniğe yatırmamak olduğu' idi. Gelen hastaya havada bir vole, artık cerrahiye mi gider, başka hastaneye mi, bizden çıksın da... Kısacası memleketimizde her alanda yaygın olan 'miş gibi yapmanın' sağlık versiyonunu uyguluyorduk. Doktormuş gibi davranıp, tedavi ediyormuş izlenimi yaratıyorduk.

Karaburun Sağlık Ocağı'ndaki usul ise, koridorda oturan hemşirenin hastanın karnesini doldurup daha sonra muayene odasına göndermesi şeklindeydi. Hastalarla baş başa kalınca havadan sudan, geçmişteki günlerinden, mesleklerinden, çocuklarından, duygularından konuşmaya başladık. O zaman gördüm ki çok sıradan görünen teyzelerde bile ne hikâyeler var. Bunu keşfetmem -meraklı da bir insan olduğumdan- işime daha bir bağlanmama, severek yapmama yol açtı.

Benim açımdan durum böyleyken hastalar açısından çok da farklı değildi. Onlar da hastalıklarından baş-

ka özellikleriyle ilgilenen bir doktor bulmaktan çok hoşnut olup bunu çeşitli sözlerle, hediyelerle dile getirmeye başladılar. Elbette bu davranışları mesleki tatminimi daha da köpürttü.

Hastayı sözünü kesmeden dinlemek doğru tanı koyma oranımı da yükseltti. Örneğin; jeneralize kaşıntıyla gelen hastayla biraz sohbet, kaşıntının zorla evlendirilmekten kaynaklandığını ve tedavi edilmediği takdirde intihar riski olan bir depresyonun varlığını gösterdi.

Ben hep biz hekimlerin hizmet sektöründe olduğumuzu düşünürüm. Bütün hizmet sektöründe olduğu gibi bizde de verilen hizmet ikinci planda kalıyor; esas olan güler yüz, tatlı dil. Lokantada yediğimiz yemeğin tadını karşılanmamızın, uğurlanmamızın değiştirdiği gibi, berber hoş sohbet olursa saç kesimimizi daha bir beğenmemiz gibi... Kendim de hasta olarak en bilgili, en meşhur meslektaşım bile gitsem eğer bana, en azından hangi fakülteden mezun olduğum, nerede çalıştığım gibi basit bir şeyler sormaz, beni hiç merak etmez, sadece yakınmama odaklanırsa beni tam anlamadığımı düşünüp iyileşeceğime inanmıyorum. Güler yüz, bir parça sohbet olmazsa doktorun odasından tatmin olmamış olarak ayrılıyorum. Bir yaklaşıma göre insanlar doğar,

yaşar ve ölürler. Biz hekimlerin işi ise onları yaşadıkları sürece teselli etmektir. Bu görüşe bir bakıma katılıyorum. Yıllar geçtikçe gördüm ki vücut pek çok hastalığı kendi kendine iyileştirme gücüne sahip. Bunu fark ettikten sonra git gide daha az ilaç yazmaya, hastaları semptomları ile uyumlu davranırlarsa iyileşeceklerini anlatmaya başladım. (İştahınız yoksa yemek yiyeceğim diye kendinizi zorlamayın, halsizseniz istirahat verelim dinlenin, bu hareketi yapınca dirseğiniz ağrıyorsa o hareketi yapmamaya çalışın, gibi)

“Hiç mi sinirlenmiyorsun be adam?” diyebilirsiniz; evet bazen sinirleniyorum. Çok yorulmuşsam, polikliniği bitirdim, az sonra önlüğümü çıkartıp artık doktor olmayacağım derken gelen bir son dakika hastası lafı uzatırsa içimden, “Yeter artık sus, ne olur baş-

ka bir şikâyet daha söyleme” dediğim oluyor. Ne mutlu ki pek nadir karşı karşıya kaldığım bu durumlarda işini sevmeden yapmak zorunda olan meslektaşlarımın ne kadar zorlandığını ta yüreğimde hissediyorum. Birisini dinlemek istemezken dinlemek zorunda olmak, hele ki o kişi sürekli seni hiç ilgilendirmeyen detayları anlatıp bir de yanıt bekleyecek olursa çekilmez bir çile. Karşıdakini şefkate muhtaç biri olarak değil, düşman gibi görmeye başlıyorsun. Her söylediği sana batıyor, içinden ilenip, dışından soğuk ve ters konuşuyorsun. Bazı hastalar buna sesini çıkarmayıp çıkışta yazdığın reçeteyi çöpe atmakla yetinirken, bazıları hakkını arıyor, “Senin işin bu! Beni dinlemek, doğru düzgün cevap vermek, iyileştirmek zorundasın,” diye diklenebiliyor. Sonunda iş Beyaz koda kadar gidiyor,

insanın çalışma hevesi hepten kaçıyor.

Mutluluğum elbette sadece hastalarla kurduğum iletişimden kaynaklanmıyor. İş arkadaşlarıyla uyum, odamın bahçeye bakması, çalışırken sürekli müzik dinleyebilmek, meslek hayatımın neredeyse tamamında işe yürüyerek ya da bisikletle gitmemin de etkisi büyük. Ayrıca aile hekimliği sisteminde 10 yıldan fazladır aynı orta direk hastalarla haşır neşir olmam, hastanın anasını, bacısını, dedesini, dayısını tanıyıp tanımayıp da işimi çok kolaylaştırıyor.

Son olarak yukarıda belirttiğim gibi işinden memnun olmayan mutsuz meslektaşlarımı çok iyi anlayabiliyor, ancak Casa de Papel’in beğenilecek nesi var bir türlü bulamıyorum.

Bora Bilgin Kimdir?

49 yaşındayım. Evliyim, bir oğlum var. On sekiz yaşına girdiğimden beri otostopla, bazen de bisikletle geziyorum. Sandaletli Seyyah sayfamda yaşam algıyı paylaştım:

“Hayat sanki bir deniz, biz de suyun üzerinde ilerliyoruz. İlk zamanlarda, çocuklukta falan, deniz çok dalgalı, sen ise sanki ufak bir salın üzerinde çırpınıyor, bir an önce hızlı hızlı gitmek istiyor, ancak pek fazla yol alamıyorsun. Zaman geçtikçe teknem büyüyor, kalitesi ve hızı artıyor, ancak senin hızlı gitme isteğin git gide azalıyor. Yavaş yavaş tadını çıkararak gitmek, etrafı seyretmek istiyorsun. Ancak çocuklukta hızlı gitmek ne kadar zorsa, yaşlandıkça yavaşlamak da o denli zorlaşıyor. Bütün motorlarını istop etsen bile artık kocaman bir gemi olmuş olan aracın çarşaf gibi denizin üzerinde hızla ve sessizce kayıyor. Sen ise güverteden geminin pruvasının yardığı suların iki yana doğru açılarak uzaklaşmasını ve ufukta beliren karşı kıyının hızla yaklaşmasını hüzünle izliyorsun.”

